
RAH Holding A/S

Ndr Ringvej 4, 6950 Ringkøbing

Årsrapport for 2020

CVR-nr. 10 12 73 51

Årsrapporten er fremlagt og
godkendt på selskabets ordi-
nære generalforsamling
den 20/5 2021

Jacob Møller
Dirigent

Indholdsfortegnelse

Side

Påtegninger

Ledelsespåtegning 1

Den uafhængige revisors revisionspåtegning 2

Ledelsesberetning

Selskabsoplysninger 5

Hoved- og nøgletal 6

Ledelsesberetning 7

Koncern- og årsregnskab

Resultatopgørelse 1. januar - 31. december 13

Balance 31. december 14

Egenkapitalopgørelse 18

Pengestrømsopgørelse 1. januar - 31. december 19

Noter til årsregnskabet 21

Ledespåtegning

Bestyrelse og direktion har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2020 for RAH Holding A/S.

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Årsregnskabet og koncernregnskabet giver efter vores opfattelse et retvisende billede af selskabets og koncernens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2020 samt af resultatet af selskabets og koncernens aktiviteter og pengestrømme for 2020.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

Ringkøbing, den 20. maj 2021

Direktion

Jacob Møller
adm. direktør

Bestyrelse

Jørgen Poulsgaard
formand

Esper Halkjær
næstformand

Søren Lambæk

Kenneth Kristensen

Ann Michelle Dalgaard

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til kapitalejeren i RAH Holding A/S

Konklusion

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2020 samt af resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2020 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Vi har revideret koncernregnskabet og årsregnskabet for RAH Holding A/S for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2020, der omfatter resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse, pengestrømsopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis, for såvel koncernen som selskabet ("regnskabet").

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af regnskabet". Vi er uafhængige af koncernen i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om regnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af regnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med regnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til årsregnskabsloven.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med koncernregnskabet og årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Ledelsens ansvar for regnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et koncernregnskab og et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et regnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Ved udarbejdelsen af regnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde regnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere koncernen eller selskabet, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af regnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om regnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som brugerne træffer på grundlag af regnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i regnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af koncernens og selskabets interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af regnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i regnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at koncernen og selskabet ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af regnskabet, herunder noteoplysning-

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

gerne, samt om regnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.

- Opnår vi tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis for de finansielle oplysninger for virksomhederne eller forretningsaktiviteterne i koncernen til brug for at udtrykke en konklusion om koncernregnskabet. Vi er ansvarlige for at lede, føre tilsyn med og udføre koncernrevisionen. Vi er eneansvarlige for vores revisionskonklusion.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Skive, den 20. maj 2021

PricewaterhouseCoopers

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

CVR-nr. 33 77 12 31

Henrik Holst
statsautoriseret revisor
mne9397

Jesper K. Viborg
statsautoriseret revisor
mne35413

Selskabsoplysninger

Selskabet	RAH Holding A/S Ndr Ringvej 4 6950 Ringkøbing CVR-nr.: 10 12 73 51 Regnskabsperiode: 1. januar - 31. december Hjemstedskommune: Ringkøbing
Bestyrelse	Jørgen Poulsgaard, formand Esper Halkjær Søren Lambæk Kenneth Kristensen Ann Michelle Dalgaard
Direktion	Jacob Møller
Revision	PricewaterhouseCoopers Statsautoriseret Revisionspartnerselskab Resenvej 81 Postboks 19 7800 Skive
Pengeinstitut	Ringkjøbing Landbobank A/S Torvet 1 6950 Ringkøbing

Hoved- og nøgletal

Set over en 5-årig periode kan koncernens udvikling beskrives ved følgende hoved- og nøgletal:

	Koncern				
	2020	2019	2018	2017	2016
	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK
Hovedtal					
Resultat					
Nettoomsætning	170.566	169.714	180.042	210.293	154.632
Bruttofortjeneste	118.380	115.229	124.823	120.275	102.651
Resultat af ordinær primær drift	34.268	31.974	41.991	23.535	9.665
Resultat før finansielle poster	35.012	33.288	43.884	23.528	9.665
Resultat af finansielle poster	2.723	9.861	152	7.021	1.699
Resultat af ophørte aktiviteter	0	1.150	426	0	0
Årets resultat	30.450	36.797	35.239	22.372	10.811
Balance					
Balancesum	1.713.055	1.686.701	1.672.980	1.645.488	1.268.955
Egenkapital	1.191.857	1.166.529	1.129.730	1.113.913	945.959
Pengestrømme					
Pengestrømme fra:					
- driftsaktivitet	46.790	78.127	61.712	226.250	106.329
- investeringsaktivitet	-37.657	-22.468	-85.877	-464.975	-94.930
heraf investering i materielle anlægsaktiver	-53.977	-58.531	-75.362	-475.659	-41.614
- finansieringsaktivitet	-4.969	-17.161	390	144.050	10
Årets forskydning i likvider	4.164	38.498	-23.775	-94.675	11.409
Antal medarbejdere	48	47	48	51	53
Nøgletal i %					
Bruttomargin	69,4%	67,9%	69,3%	57,2%	66,4%
Overskudsgrad	20,5%	19,6%	24,4%	11,2%	6,3%
Afkastningsgrad	2,0%	2,0%	2,6%	1,4%	0,8%
Soliditetsgrad	69,6%	69,2%	67,5%	67,7%	74,5%
Forrentning af egenkapital	2,6%	3,2%	3,1%	2,2%	1,1%

Ledelsesberetning

Væsentligste aktiviteter

Koncernens overordnede formål er at levere elektricitet til kunderne og andelshaverne i forsyningsområdet.

Hertil kan selskabet drive virksomhed, der omhandler andre former for energi samt bredbåndsnet og andre netværk - eks. aktiviteter inden for fiber.

Selskabet fungerer som moderselskab uden særskilt aktivitet.

Koncernens aktiviteter er organiseret i følgende selskaber:

- RAH Holding A/S
- RAH Net A/S
- RAH Service A/S
- goenergi a|s
- N H Vind 16 ApS

Koncernen har overordnet set fire aktiviteter:

- Distribution af el i RAH's forsyningsområde
- Handel med el til private og mindre erhvervsdrivende
- Forvaltning af koncernens formue
- Forvaltning af ejerskab af kapitalandele med aktivitet tilknyttet el og fibersektoren m.m.

Ejerkredsen i goenergi a|s er uændret Thy Mors Energi Handel A/S (40%), MES AMBA (20%) samt RAH Holding A/S (40%). Selskabets størrelse muliggør et effektivt setup eksempelvis i forbindelse med afregningen af selskabets kunder. goenergi a|s har fortsat lokalt fokus og interesse i de 3 ejerområder. God og kvalitativ kundeservice prioriteres højt i selskabet.

I februar 2016 stiftede RAH sammen med Eniig Fiber A/S og Fiber Backbone A/S selskabet RAH Fiberbredbånd A/S. RAH Holding A/S ejer fortsat 45% af selskabet. Eniig Fiber A/S er efterfølgende fusioneret, så selskabet Norlys Tele Service A/s ejer 45% af selskabet. Fiber Backbone A/S har i 2020 solgt deres ejerandel på 10% til Thy-Mors Energi Fibernet A/S. Selskabet har til formål at opbygge og levere fiber-infrastruktur og indholdstjenester og dermed forbundne aktiviteter. Med denne aktivitet er RAH med til at udvikle lokalområdet, så det bliver et attraktivt område for private husstande og virksomheder. Selskabet vil have dets udgangspunkt for aktiviteter i RAH's virkeområde.

Ledelsesberetning

Energibesparelse

RAH har valgt at købe sine energibesparelser hos Scanenergi A/S og i stedet koncentrere kræfterne om forsyningsopgaverne.

RAH's lager af energibesparelser udgør ved udgangen af 2020 TDKK 0.

For 2020 udgør energisparemålet 26.075 MWh for RAH Net A/S, et mål som RAH har opfyldt 100%. Til opnåelse af dette mål har Scanenergi A/S fremskaffet de nødvendige besparelser, både udenfor samt inden for RAH's forsyningsområde.

RAH Net A/S er ikke pålagt et energisparemål i 2021, da den nuværende energispareaftale er udløbet med udgangen af 2020.

Udvikling i året

Koncernens resultatopgørelse for 2020 udviser et overskud på TDKK 30.450, og koncernens balance pr. 31. december 2020 udviser en egenkapital på TDKK 1.191.857.

Regnskabet er aflagt ud fra de på nuværende tidspunkt kendte forhold. Det skal anføres, at der efterfølgende kan fremkomme nye vejledninger og bekendtgørelser m.v., der kan påvirke koncernens regnskabsaflæggelse.

Resultatet af den primære drift udviser et højere niveau sammenlignet med 2019. Dette er en konsekvens af et generelt lavere omkostningsniveau i 2020. Udviklingen på kapitalmarkederne i 2020 har betydet et faldende resultat af de finansielle poster i 2020 sammenlignet med 2019. Denne udvikling er den primære årsag til det faldende niveau i årets resultat samlet set, i forhold til 2019.

Årets resultat for koncernen og moderselskabet anses for tilfredsstillende.

Kapitalandele i andre elselskaber m.v.

N H Vind 16 ApS

-associeret virksomhed i RAH Holding A/S. RAH Holding A/S samlede ejerandel af N H Vind 16 ApS udgør 33,33%. Kapitalandelene er indregnet til indre værdi. I 2020 udgør resultatandelen TDKK 362.

goenergi a|s

– associeret virksomhed i RAH Holding A/S RAH Holding A/S' samlede ejerandel af goenergi a/s udgør ultimo 2020 40%. Kapitalandelene er indregnet til indre værdi. I 2020 udgør resultatandelen TDKK 866.

Nørhede – Hjortmose Besøgscenter ApS

RAH Service A/S' ejerandel på 56% er uændret. Kapitalandelene er indregnet til indre værdi. I 2020 udgør resultatandelen TDKK -71.

Ledelsesberetning

RGT Holding A/S

– associeret virksomhed i RAH Holding A/S

RAH Holding A/S har en uændret ejerandel i RGT Holding A/S på 33,33%. Kapitalandelene er indregnet til indre værdi. I 2020 udgør resultatandelen TDKK -547.

RAH Fiberbredbånd A/S

– associeret virksomhed i RAH Holding A/S

Selskabet er stiftet i 2016. RAH Holding A/S har en ejerandel i RAH Fiberbredbånd A/S på 45%. Kapitalandelene er indregnet til indre værdi. I 2020 udgør resultatandelen TDKK 1.458.

Vestjyske Net 60 kV A/S

– associeret virksomhed i RAH Net A/S

RAH Net A/S' ejerandel i Vestjyske Net 60 kV A/S er 23,4%. Kapitalandelene er indregnet til indre værdi. I 2020 udgør resultatandelen TDKK 2.563.

Kapitalberedskabet

Fremtidige investeringer i ledningsnet og netanlæg m.v. nødvendiggør et betydeligt kapitalberedskab. Ved et solidt kapitalberedskab sikres selskabets muligheder for at opfylde den offentlige forpligtelse med opretholdelse af høj forsyningsikkerhed i RAH's bevillingsområder. Det er selskabets målsætning at have et solidt kapitalberedskab, således at fremtidige investeringer i vid udstrækning kan gennemføres ved selvfinansiering.

Årsrapporten udviser en stor selvfinansieringsgrad og et solidt kapitalgrundlag, hvorfor RAH står godt rustet til at opfylde kravene omkring forsyningsforpligtelsen i bevillingsområderne.

RAH har et robust kapitalgrundlag og en bæredygtig drift. Det muliggør, at der fortsat kan investeres i nettet, så dette til stadighed har en meget høj kvalitet og er fremtidssikret.

RAH arbejder hele tiden målrettet på, at vores kunder oplever en høj kvalitet og service. Det betyder noget for os alle, at distributionen af el er stabil og driftssikker. Der arbejdes hele tiden på at nedbringe afbrudshyppigheden og -tiden. Dette nødvendiggør, at der løbende fokuseres på optimering af netanlægget og de processer, der arbejdes efter.

Den gode »selvfinansieringsgrad« giver kunderne en tryghed for en høj grad af sikkerhed, idet det muliggør, at koncernen til stadighed kan opretholde en høj kvalitet og service i vores elforsyning til gavn for vores kunder. Samtidig er der økonomisk grundlag for at kunne udbygge, forstærke og vedligeholde netanlægget i RAH's forsyningsområder.

Ledelsesberetning

Regulatoriske risici

Ændringer af de regulatoriske vilkår i Danmark på elforsyningsområdet er væsentlige for RAH's strategiske muligheder og dermed også for den fremtidige indtjening.

På grundlag af Elforsyningsloven og Bekendtgørelsen om indtægtsrammer for netvirksomheder og regionale transmissionsvirksomheder omfattet af lov om elforsyning, fastlægger Forsyningstilsynet årligt en indtægtsramme, der udgør det maksimale beløb, som RAH Net A/S må oppebære af indtægter ved netvirksomhed.

Forsyningstilsynet har fået mulighed for at forhøje indtægtsrammen for at dække meromkostninger til energibesparende aktiviteter i forhold til den indgåede energispareaftale.

Forsyningstilsynet kontrollerer, at selskabets årlige driftsmæssige indtægter ikke overstiger indtægtsrammen. Samtidig med indtægtsrammereguleringen er selskabet af Forsyningstilsynet underlagt en benchmarking. Dette betyder, at selskabet bliver målt på en række parametre i forhold til sektorens øvrige netvirksomheder. Årligt udmeldes effektiviseringskrav til netvirksomhederne, som udmønter sig i, at ineffektive virksomheder ansføres til at blive effektive ved at blive beskåret i indtægtsrammen. Denne regulering og sikring af, at netvirksomheden drives effektivt, sker årligt.

Fra 2018 er der indført en ny regulering af sektoren. Selskabets indtægtsramme beregnes fremover på en anden måde end tidligere. Samtidig ændres den årlige benchmarking af selskaberne. I august 2020 er der fra Forsyningstilsynet modtaget afgørelser på de endelige indtægtsrammer for årene 2017 og 2018. Samtidig hermed, er der modtaget afgørelser på indsendte ansøgninger om forhøjelse af indtægtsrammer som følge af nødvendige nyinvesteringer primært som følge af udgifter igennem årene til kabellægning af strækninger med luftledning.

Afgørelserne har været ventet, idet 2017 afslutter det gamle reguleringsregime, og danner således grundlag på nogle områder for værdierne primo i det nye reguleringsregime, der starter i 2018. Afgørelsen for 2018 er selvsagt vigtig, da det er den første afgørelse i det nye reguleringsregime. Afgørelserne er på niveau med selskabets egne forventninger. I februar 2021 er netop modtaget udkast til afgørelse af de endelige indtægtsrammer for 2019. Udkastet er i tråd med selskabets egne forventninger til indtægtsrammen. Generelt forventes der i 2019 og årene frem en lavere indtægtsramme, hovedsagelig som følge af det lave renteniveau, der kendetegner kapitalmarkederne lige nu. RAH Net A/S vurderer ikke, at de nye indtægtsrammer giver en økonomisk risiko for selskabet fremover.

I 2018 er der ligeledes indført en ny model for benchmarking af alle netselskaberne i Danmark. Der er modtaget afgørelser for 2020 (regnskabsåret 2018) og senest i februar måned 2021 afgørelse for 2021 (regnskabsår 2019). Begge afgørelser kommer med et effektiviseringskrav på DKK. 0. Dette betyder, at selskabet (på baggrund af 2018- og 2019-tal) vurderes til at være et af de mest effektive netselskaber i Danmark ud fra den nye model for benchmarking. Det glæder os, da det har været (og fortsat er) et vigtigt mål for RAH, at elnettet drives så effektivt som muligt.

Ledelsesberetning

I 2019 blev der i årsrapporten hensat et skyldigt beløb – benævnt overdækning – på TDKK 6.000. På tidspunktet her var der ikke modtaget afgørelser på indtægtsrammerne for 2017 og 2018 samt afgørelser på de indsendte ansøgninger om forhøjelser af indtægtsrammen. De modtagne afgørelser vedrørende de endelige indtægtsrammer for 2017 og 2018 har resulteret i, at overdækningen fra 2019 i årsrapporten tilbageføres i 2020. Selskabet forventer, at der i 2020 er en mindre underdækning i selskabets favør.

RAH Net A/S' økonomiske forhold er i væsentlig grad påvirket af ellovgivningen, da selskabets økonomiske aktivitet begrænses af den af Forsyningstilsynet udmeldte indtægtsramme og benchmarking.

Operationelle risici – opførelse og drift af anlæg

Ved inspektion, forbedring og løbende vedligeholdelse samt intern og ekstern kontrol af elnet og faciliteter, fokuseres løbende på at undgå og afværge risikable situationer og nedbrud. For at beskytte værdien af aktiverne er der, hvor det er muligt, tegnet forsikringer.

Risici i formueforvaltningen

RAH har en betydelig formue, som skal forvaltes så sikkert som muligt.

RAHs ledelse har derfor fastlagt en konservativ investeringspolitik, der løbende revideres. Formuen forvaltes af udvalgte formueforvaltere.

Målsætninger og forventninger for det kommende år

I det kommende år forventer ledelsen positiv indtjening i såvel koncernen som moderselskabet.

Ledelsen forventer at skabe en positiv indtjening i moderselskabet, primært ved afkast på selskabets formue afhængig af udviklingen på de finansielle markeder.

Miljøforhold

RAH's aktiviteter har ikke nogen væsentlig miljøpåvirkning.

RAH har ansvaret for at gennemføre energispareaktiviteter. Der henvises til afsnittet »Energispareindsatsen« i denne beretning. Målet i 2020 var en besparelse på 26.075 MWh, hvilket er opnået. RAH er ikke pålagt et energisparemål i 2021, da den nuværende energispareaftale er udløbet med udgangen af 2020.

Ledelsesberetning

Personale

RAH er og har været kendetegnet som en stabil og tryk arbejdsplads, hvor der ikke har været den store udskiftning i medarbejderstaben. Dette understreges af, at den gennemsnitlige anciennitet blandt medarbejdere i RAH er på 15 år.

Ved udgangen af 2020 udgør den samlede medarbejderstab 48 medarbejdere. Vi er glade for, at vi kan bidrage med og fastholde arbejdspladser i Vestjylland.

Corona

Verden har i 2020 (og fortsat ind i 2021) været påvirket af pandemien – Covid-19. Dette har også haft betydning for RAH. RAH har i store af 2020 og ind i 2021 fulgt restriktionerne fra sundhedsmyndighederne, hvilket RAH bakker 100% op om. Dette har blandt andet betydet, at størstedelen af medarbejderne i 2020 og ind 2021 har arbejdet hjemmefra eller under hensyn, der begrænser en smittespredning. Det har været en prøvelse for medarbejderne at arbejde under disse forhold. Alle har udvist ansvarlighed og engagement under disse anderledes arbejdsforhold.

Desværre er mange virksomheder og private personer blevet økonomisk ramt grundet følgerne fra Corona. RAH's primære aktivitet er elforsyning. Vi oplever, at erhvervssektorerne i RAH's forsyningsområde er blevet ramt forskelligt af Corona. Nogle sektorer har haft et noget lavere elforbrug i 2020, mens andre sektorer har forøget deres elforbrug i 2020. Dette sammenholdt med, at elforsyningsindtægtsgrundlag er baseret på en indtægtsramme, der er fastsat af myndighederne, har det betydet, at RAH ikke har været økonomisk ramt grundet Corona.

Af samme årsag har RAH ikke anvendt nogle hjælpepakker, som staten har stillet til rådighed. RAH har også støttet uændret op om de sponsorater og andre aktiviteter, hvor RAH har været involveret i. Det vil vi fortsat gøre.

Koncernens forvaltning af værdipapirer har været påvirket af udviklingen på kapitalmarkederne som følge af Covid-19. Der konstateres et negativt afkast i 2020 fra denne aktivitet.

Begivenheder efter balancedagen

Der er ikke efter balancedagen indtruffet forhold, som har væsentlig indflydelse på bedømmelsen af årsrapporten.

Resultatopgørelse 1. januar - 31. december

	Note	Koncern		Moderselskab	
		2020	2019	2020	2019
		TDKK	TDKK	TDKK	TDKK
Nettoomsætning		170.566	169.714	1.308	1.123
Andre driftsindtægter		744	1.958	0	0
Omkostninger til råvarer og hjælpematerialer		-14.864	-17.999	0	0
Andre eksterne omkostninger		-38.066	-38.444	-1.981	-4.062
Bruttoresultat		118.380	115.229	-673	-2.939
Personaleomkostninger	1	-27.927	-26.589	-1.875	-1.839
Af- og nedskrivninger af immaterielle og materielle anlægsaktiver	2	-55.441	-54.708	0	0
Andre driftsomkostninger		0	-644	0	0
Resultat før finansielle poster		35.012	33.288	-2.548	-4.778
Indtægter af kapitalandele i dattervirksomheder	3	0	0	20.177	23.677
Indtægter af kapitalandele i associerede virksomheder		4.706	4.376	2.143	1.911
Finansielle indtægter	4	2.490	6.198	686	5.735
Finansielle omkostninger	5	-4.473	-713	-1.294	-242
Resultat før skat		37.735	43.149	19.164	26.303
Skat af årets resultat	6	-7.285	-7.502	677	-210
Årets resultat af fortsættende aktiviteter		30.450	35.647	19.841	26.093
Resultat af ophørte aktiviteter	7	0	1.150	0	0
Årets resultat		30.450	36.797	19.841	26.093

Balance 31. december

Aktiver

	Note	Koncern		Morderselskab	
		2020	2019	2020	2019
		TDKK	TDKK	TDKK	TDKK
Grunde og bygninger		36.019	36.042	0	0
Produktionsanlæg og maskiner		1.064.343	1.080.110	0	0
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar		3.814	3.225	0	0
Materielle anlægsaktiver under udførelse		25.198	11.728	0	0
Materielle anlægsaktiver	8	1.129.374	1.131.105	0	0
Kapitalandele i dattervirksomheder	9	0	0	655.990	646.689
Kapitalandele i associerede virksomheder	10	214.411	192.009	149.883	130.044
Andre værdipapirer og kapitalandele	11	183	183	0	0
Andre tilgodehavender	11	1.818	2.093	0	0
Finansielle anlægsaktiver		216.412	194.285	805.873	776.733
Anlægsaktiver		1.345.786	1.325.390	805.873	776.733
Varebeholdninger	12	10.149	14.945	0	0

Balance 31. december

Aktiver

	Note	Koncern		Moderselskab	
		2020 TDKK	2019 TDKK	2020 TDKK	2019 TDKK
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser		63.442	75.430	24	0
Igangværende arbejder for fremmed regning	13	3.714	1.547	0	0
Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder		15.892	182	24.237	533
Tilgodehavender hos associerede virksomheder		16.462	16.314	62	186
Andre tilgodehavender		8.722	5.202	629	261
Selskabsskat		0	1.298	0	1.211
Periodeafgrænsningsposter	14	1.417	461	0	0
Tilgodehavender		109.649	100.434	24.952	2.191
Værdipapirer		119.106	66.455	50.604	66.455
Likvide beholdninger		128.365	179.477	301	15.377
Omsætningsaktiver		367.269	361.311	75.857	84.023
Aktiver		1.713.055	1.686.701	881.730	860.756

Balance 31. december

Passiver

	Note	Koncern		Moderselskab	
		2020 TDKK	2019 TDKK	2020 TDKK	2019 TDKK
Selskabskapital		1.000	1.000	1.000	1.000
Overført resultat		875.020	855.180	875.020	855.180
Egenkapital henført til kapitalejere af moderselskabet		876.020	856.180	876.020	856.180
Minoritetsinteresser		315.837	310.349	0	0
Egenkapital		1.191.857	1.166.529	876.020	856.180
Hensættelse til udskudt skat	16	61	3.903	0	0
Hensatte forpligtelser		61	3.903	0	0
Modtagne forudbetalinger fra kunder		600	650	0	0
Anden gæld		0	983	0	0
Periodeafgrænsningsposter		344.959	323.399	0	0
Langfristede gældsforpligtelser	17	345.559	325.032	0	0

Balance 31. december

Passiver

		Koncern		Moderselskab	
	Note	2020	2019	2020	2019
		TDKK	TDKK	TDKK	TDKK
Kreditinstitutter		2.202	0	0	0
Modtagne forudbetalinger fra kunder	17	50	50	0	0
Leverandører af varer og tjenesteydelser		8.942	18.724	0	0
Gæld til tilknyttede virksomheder		0	0	98	2.043
Gæld til associerede virksomheder		312	2.383	0	0
Selskabsskat		5.077	0	5.077	0
Overdækning		0	6.000	0	0
Anden gæld	17	147.449	153.408	535	2.533
Periodeafgrænsningsposter	17,18	11.546	10.672	0	0
Kortfristede gældsforpligtelser		175.578	191.237	5.710	4.576
Gældsforpligtelser		521.137	516.269	5.710	4.576
Passiver		1.713.055	1.686.701	881.730	860.756
Resultatdisponering	15				
Eventualposter og øvrige økonomiske forpligtelser	21				
Nærtstående parter	22				
Anvendt regnskabspraksis	23				

Egenkapitalopgørelse

Koncern

	Selskabs- kapital	Overført resultat	Egenkapital ekskl. minori- tetsinteresser	Minoritets- interesser	I alt
	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK
Egenkapital 1. januar	1.000	855.179	856.179	310.348	1.166.527
Betalt ordinært udbytte	0	0	0	-5.120	-5.120
Årets resultat	0	19.841	19.841	10.609	30.450
Egenkapital 31. december	1.000	875.020	876.020	315.837	1.191.857

Moderselskab

Egenkapital 1. januar	1.000	855.179	856.179	0	856.179
Årets resultat	0	19.841	19.841	0	19.841
Egenkapital 31. december	1.000	875.020	876.020	0	876.020

Pengestrømsopgørelse 1. januar - 31. december

	Note	Koncern		Moderselskab	
		2020 TDKK	2019 TDKK	2020 TDKK	2019 TDKK
Årets resultat		30.450	36.797	19.841	26.093
Reguleringer	19	48.920	43.676	-22.389	-30.871
Ændring i driftskapital	20	-28.306	15.460	-26.070	11.513
Pengestrømme fra drift før finansielle poster		51.064	95.933	-28.618	6.735
Renteindbetalinger og lignende		1.219	1.138	783	859
Renteudbetalinger og lignende		-722	-724	-39	-246
Pengestrømme fra ordinær drift		51.561	96.347	-27.874	7.348
Betalt selskabsskat		-4.771	-18.220	6.966	-7.312
Pengestrømme fra driftsaktivitet		46.790	78.127	-20.908	36
Køb af materielle anlægsaktiver		-53.977	-58.531	0	0
Køb af finansielle anlægsaktiver m.v.		-17.701	-11.097	-17.701	0
Salg af materielle anlægsaktiver		365	80	0	0
Salg af finansielle anlægsaktiver m.v.		279	275	0	0
Modtaget udbytte fra dattervirksomheder		0	0	10.880	1.500
Modtaget udbytte fra associerede virksomheder		0	1.500	0	0
Modtagne investeringsbidrag		33.377	22.318	0	0
Pengestrøm fra ophørende aktivitet		0	22.987	0	0
Pengestrømme fra investeringsaktivitet		-37.657	-22.468	-6.821	1.500

Pengestrømsopgørelse 1. januar - 31. december

Note	2020 TDKK	2019 TDKK	2020 TDKK	2019 TDKK
Tilbagebetaling af gæld til kreditinstitutter	0	-15.304	0	-15.304
Tilbagebetaling af gæld til tilknyttede virksomheder	-20.988	-3.004	-1.946	-939
Tilbagebetaling af gæld til associerede virksomheder	-2.071	0	0	0
Optagelse af gæld til kreditinstitutter	2.201	0	0	0
Optagelse af gæld hos tilknyttede virksomheder	21.009	0	0	0
Optagelse af gæld hos associerede virksomheder	0	1.147	0	0
Betalt udbytte	-5.120	0	0	0
Pengestrømme fra finansieringsaktivitet	-4.969	-17.161	-1.946	-16.243
Ændring i likvider	4.164	38.498	-29.675	-14.707
Likvider 1. januar	245.932	202.534	81.832	91.639
Kursregulering omsætningsværdipapirer	-2.625	4.900	-1.252	4.900
Likvider 31. december	247.471	245.932	50.905	81.832
Likvider specificeres således:				
Likvide beholdninger	128.365	179.477	301	15.377
Værdipapirer	119.106	66.455	50.604	66.455
Likvider 31. december	247.471	245.932	50.905	81.832

Noter til årsregnskabet

	Koncern		Moderselskab	
	2020 TDKK	2019 TDKK	2020 TDKK	2019 TDKK
1 Personaleomkostninger				
Lønninger	23.535	23.466	1.400	1.490
Pensioner	3.845	3.553	468	338
Andre omkostninger til social sikring	547	626	7	11
	27.927	27.645	1.875	1.839
Overført til produktionslønninger	0	-1.056	0	0
	27.927	26.589	1.875	1.839
Heraf udgør vederlag til direktion og bestyrelse	2.462	2.257	0	0
Gennemsnitligt antal beskæftigede medarbejdere	48	47	1	1
2 Af- og nedskrivninger af immaterielle og materielle anlægsaktiver				
Afskrivninger af materielle anlægsaktiver	55.441	54.708	0	0
	55.441	54.708	0	0
Der specificeres således:				
Bygninger	1.125	714	0	0
Produktionsanlæg og maskiner	53.259	51.953	0	0
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	1.057	2.041	0	0
	55.441	54.708	0	0

Noter til årsregnskabet

	Moderselskab	
	2020	2019
	TDKK	TDKK
3 Indtægter af kapitalandele i dattervirksomheder		
Andel af overskud i dattervirksomheder	24.010	25.691
Forskydning i intern avance	-3.833	-2.818
Avance ved salg	0	804
	20.177	23.677

	Koncern		Moderselskab	
	2020	2019	2020	2019
	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK
4 Finansielle indtægter				
Indtægter fra værdipapirer, der er anlægsaktiver	0	183	0	0
Renteindtægter tilknyttede virksomheder	137	0	137	0
Andre finansielle indtægter	2.353	6.015	549	5.735
	2.490	6.198	686	5.735

5 Finansielle omkostninger				
Andre finansielle omkostninger	4.465	713	1.289	242
Valutakurstab	8	0	5	0
	4.473	713	1.294	242

6 Skat af årets resultat				
Årets aktuelle skat	11.117	10.994	-687	210
Årets udskudte skat	-3.842	-2.653	0	0
Regulering af skat vedrørende tidligere år	10	-288	10	0
Regulering af udskudt skat tidligere år	0	-551	0	0
	7.285	7.502	-677	210

Noter til årsregnskabet

	Koncern		Morderselskab	
	2020	2019	2020	2019
	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK
7 Ophørte aktiviteter				
Nettoomsætning	0	2.536	0	0
Omkostninger til råvarer og hjælpermaterialer	0	-190	0	0
Andre eksterne omkostninger	0	-100	0	0
Bruttoresultat	0	2.246	0	0
Af- og nedskrivninger af immaterielle og materielle anlægsaktiver	0	-764	0	0
Resultat før finansielle poster	0	1.482	0	0
Finansielle omkostninger	0	-8	0	0
Resultat før skat	0	1.474	0	0
Skat af årets resultat	0	-324	0	0
	0	1.150	0	0

Noter til årsregnskabet

8 Materielle anlægsaktiver

Koncern

	Grunde og byg- ninger	Produktionsan- læg og maski- ner	Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	Materielle an- lægsaktiver un- der udførelse
	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK
Kostpris 1. januar	42.938	1.798.731	22.144	11.727
Tilgang i årets løb	1.102	0	1.913	52.525
Afgang i årets løb	0	0	-2.899	-1.561
Overførsler i årets løb	0	37.493	0	-37.493
Kostpris 31. december	<u>44.040</u>	<u>1.836.224</u>	<u>21.158</u>	<u>25.198</u>
Ned- og afskrivninger 1. januar	6.896	718.622	18.920	0
Årets afskrivninger	1.125	53.259	1.057	0
Tilbageførte ned- og afskrivninger på afhændede aktiver	0	0	-2.633	0
Ned- og afskrivninger 31. december	<u>8.021</u>	<u>771.881</u>	<u>17.344</u>	<u>0</u>
Regnskabsmæssig værdi 31. december	<u>36.019</u>	<u>1.064.343</u>	<u>3.814</u>	<u>25.198</u>
Afskrives over	<u>40 år</u>	<u>30-50 år</u>	<u>3-10 år</u>	

Noter til årsregnskabet

	Moderselskab	
	2020	2019
	TDKK	TDKK
9 Kapitalandele i dattervirksomheder		
Kostpris 1. januar	910.294	930.294
Tilgang i årets løb	0	20.000
Overførsler i årets løb	0	-40.000
Kostpris 31. december	<u>910.294</u>	<u>910.294</u>
Værdireguleringer 1. januar	-263.605	-296.186
Årets resultat	24.014	25.691
Udbytte til moderselskabet	-10.880	-1.500
Forskydning i intern avance på anlægsaktiver	-3.833	-2.818
Overførsler i årets løb	0	11.208
Værdireguleringer 31. december	<u>-254.304</u>	<u>-263.605</u>
Regnskabsmæssig værdi 31. december	<u>655.990</u>	<u>646.689</u>

Kapitalandele i dattervirksomheder specificeres således:

Navn	Hjemsted	Stemme- og ejerandel	Egenkapital	Årets resultat
RAH Service A/S	Ringkøbing	100%	50.391	1.353
RAH Net A/S	Ringkøbing	68%	982.661	33.326

Noter til årsregnskabet

	Koncern		Moderselskab	
	2020	2019	2020	2019
	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK
10 Kapitalandele i associerede virksomheder				
Kostpris 1. januar	195.731	182.398	135.275	121.942
Tilgang i årets løb	17.700	0	17.700	0
Overførsler i årets løb	0	13.333	0	13.333
Kostpris 31. december	213.431	195.731	152.975	135.275
Værdireguleringer 1. januar	-3.721	-4.361	-5.230	-3.405
Årets resultat	4.701	4.376	2.138	1.911
Overførsler i årets løb	0	-3.737	0	-3.737
Værdireguleringer 31. december	980	-3.722	-3.092	-5.231
Regnskabsmæssig værdi 31. december	214.411	192.009	149.883	130.044

Kapitalandele i associerede virksomheder specificeres således:

Navn	Hjemsted	Stemme- og ejerandel	Egenkapital	Årets resultat
RGT Holding A/S	Morsø	33%	10.646	-1.659
goenergi a/s	Ringkøbing	40%	36.006	2.165
RAH Fiberbredbånd A/S	Ringkøbing	45%	270.510	3.240
Vestjyske Net 60 KV A/S	Herning	23%	273.732	10.954
N H Vind 16 ApS	Ringkøbing	33%	30.600	1.086

Noter til årsregnskabet

11 Øvrige finansielle anlægsaktiver

	Koncern	
	Andre værdipapirer og kapitalandele TDKK	Andre tilgodehavender TDKK
Kostpris 1. januar	183	2.093
Afgang i årets løb	0	-275
Kostpris 31. december	183	1.818
Nedskrivninger 1. januar	0	0
Nedskrivninger 31. december	0	0
Regnskabsmæssig værdi 31. december	183	1.818

	Koncern		Moderselskab	
	2020 TDKK	2019 TDKK	2020 TDKK	2019 TDKK
12 Varebeholdninger				
Råvarer og hjælpematerialer	10.149	9.059	0	0
Færdigvarer og handelsvarer	0	5.886	0	0
	10.149	14.945	0	0

13 Igangværende arbejder for fremmed regning

Salgsværdi af igangværende arbejder	6.653	1.547	0	0
Modtagne acontobetalingen	-2.939	0	0	0
	3.714	1.547	0	0

14 Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter udgøres af forudbetalte omkostninger vedrørende husleje, forsikringspræmier, abonnementer og renter.

Noter til årsregnskabet

	Koncern		Moderselskab	
	2020 TDKK	2019 TDKK	2020 TDKK	2019 TDKK
15 Resultatdisponering				
Minoritetsinteressers andel af dattervirksomheders resultat	10.609	10.704	0	0
Overført resultat	19.841	26.093	19.841	26.093
	30.450	36.797	19.841	26.093
16 Hensættelse til udskudt skat				
Hensættelse til udskudt skat 1. januar	3.903	8.024	0	0
Årets indregnede beløb i resultatopgørelsen	-3.842	-2.653	0	0
Årets indregnede beløb på egenkapitalen samt ophørt og tilført aktivitet	0	-1.468	0	0
Hensættelse til udskudt skat 31. december	61	3.903	0	0

Noter til årsregnskabet

17 Langfristede gældsforpligtelser

Afdrag, der forfalder inden for 1 år, er opført under kortfristede gældsforpligtelser. Øvrige forpligtelser er indregnet under langfristede gældsforpligtelser.

Gældsforpligtelserne forfalder efter nedenstående orden:

	Koncern		Moderselskab	
	2020 TDKK	2019 TDKK	2020 TDKK	2019 TDKK
Modtagne forudbetalinger fra kunder				
Efter 5 år	450	450	0	0
Mellem 1 og 5 år	150	200	0	0
Langfristet del	600	650	0	0
Inden for 1 år	50	50	0	0
	650	700	0	0
Anden gæld				
Mellem 1 og 5 år	0	983	0	0
Langfristet del	0	983	0	0
Øvrig kortfristet gæld	147.448	153.407	534	2.538
	147.448	154.390	534	2.538
Periodeafgrænsningsposter				
Efter 5 år	299.098	280.875	0	0
Mellem 1 og 5 år	45.861	42.524	0	0
Langfristet del	344.959	323.399	0	0
Inden for 1 år	11.466	10.631	0	0
Øvrige periodeafgrænsningsposter	80	41	0	0
Kortfristet del	11.546	10.672	0	0
	356.505	334.071	0	0

18 Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter udgøres af modtagne forudbetalinger vedrørende indtægter i de efterfølgende år.

Noter til årsregnskabet

	Koncern		Morderselskab	
	2020 TDKK	2019 TDKK	2020 TDKK	2019 TDKK
19 Pengestrømsopgørelse - reguleringer				
Finansielle indtægter	-2.490	-6.198	-686	-5.735
Finansielle omkostninger	4.473	721	1.294	242
Af- og nedskrivninger inklusive tab og gevinst ved salg	55.340	56.045	0	0
Indtægter af kapitalandele i dattervirksomheder	0	0	-20.177	-23.677
Indtægter af kapitalandele i associerede virksomheder	-4.706	-4.376	-2.143	-1.911
Skat af årets resultat	7.285	7.826	-677	210
Indtægtsførte investeringsbidrag	-10.982	-10.342	0	0
	48.920	43.676	-22.389	-30.871
20 Pengestrømsopgørelse - ændring i driftskapital				
Ændring i varebeholdninger	4.795	3.618	0	0
Ændring i tilgodehavender	-10.366	35.227	-24.068	9.406
Ændring i leverandører m.v.	-22.735	-23.385	-2.002	2.107
	-28.306	15.460	-26.070	11.513

Noter til årsregnskabet

21 Eventualposter og øvrige økonomiske forpligtelser	Koncern		Moderselskab	
	2020	2019	2020	2019
	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK

Kautions- og garantiforpligtelser

Arbejdsgaranti	828	-828	0	0
----------------	-----	------	---	---

Andre eventualforpligtelser

Koncernens selskaber hæfter solidarisk for skat af koncernens sambeskattede indkomst mv. Det samlede beløb for skyldig selskabsskat fremgår af årsrapporten for RAH Holding ApS, der er administrationselskab i forhold til sambeskatningen. Koncernens selskaber hæfter endvidere solidarisk for danske kildeskatter i form af udbytte-skat, royaltyskat og renteskat. Eventuelle senere korrektioner til selskabsskatter og kildeskatter kan medføre, at selskabets hæftelse udgør et større beløb.

22 Nærtstående parter

Grundlag

Øvrige nærtstående parter

RAH Net A/S, Ringkøbing	Datterselskab
RAH Service A/S, Ringkøbing	Datterselskab
Nørhede - Hjortmose Besøgscenter ApS, Ringkøbing	Datterselskab
N H Vind 16 ApS	Associeret selskab
goenergi a/s	Associeret selskab
RGT Holding A/S, Nykøbing Mors	Associeret selskab
Vestjyske Net 60 KV A/S, Herning	Associeret selskab
RAH Fiberbredbånd A/S	Associeret selskab
Koncernens ledelse og bestyrelse	

Ejerforhold

Følgende kapitalejer er noteret i selskabets ejerbog som ejende minimum 5% af stemmerne eller minimum 5% af selskabskapitalen:

Ringkøbing Amts Højspændingsforsyning a.m.b.a.

Noter til årsregnskabet

23 Anvendt regnskabspraksis

Årsrapporten for RAH Holding A/S for 2020 er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser for mellemstore virksomheder i regnskabsklasse C.

Den anvendte regnskabspraksis er uændret i forhold til sidste år.

Koncern- og årsregnskab for 2020 er aflagt i TDKK.

Generelt om indregning og måling

Indtægter indregnes i resultatopgørelsen i takt med, at de indtjenes. Herudover indregnes værdireguleringer af finansielle aktiver og forpligtelser, der måles til dagsværdi eller amortiseret kostpris. Endvidere indregnes i resultatopgørelsen alle omkostninger, der er afholdt for at opnå årets indtjening, herunder afskrivninger, nedskrivninger og hensatte forpligtelser samt tilbageførsler som følge af ændrede regnskabsmæssige skøn af beløb, der tidligere har været indregnet i resultatopgørelsen.

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde selskabet, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå selskabet, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Efterfølgende måles aktiver og forpligtelser som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Konsolideringspraksis

Koncernregnskabet omfatter moderselskabet RAH Holding A/S samt virksomheder, hvori moderselskabet direkte eller indirekte besidder flertallet af stemmerettighederne, eller hvori moderselskabet gennem aktiebesiddelse eller på anden måde har en bestemmende indflydelse. Virksomheder, hvori koncernen besidder mellem 20% og 50% af stemmerettighederne og udøver betydelig men ikke bestemmende indflydelse, betragtes som associerede virksomheder.

Ved konsolideringen sammendrages poster af ensartet karakter. Koncerninterne indtægter og omkostninger, aktiebesiddelser, udbytter og mellemværender samt realiserede og urealiserede interne gevinster og tab ved transaktioner mellem de konsoliderede virksomheder elimineres.

Moderselskabets kapitalandele i de konsoliderede dattervirksomheder udlignes med moderselskabets andel af dattervirksomhedernes regnskabsmæssige indre værdi opgjort på det tidspunkt, hvor koncernforholdet blev etableret.

Noter til årsregnskabet

23 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Minoritetsinteresser

Minoritetsinteresser udgør en andel af koncernens samlede egenkapital. Årets resultat fordeles i resultatdisponeringen på den del, som kan henføres til minoriteterne og den del, som kan henføres til modervirksomhedens kapitalejere. Minoritetsinteresser indregnes til den regnskabsmæssige værdi af de overtagne aktiver og forpligtelser på tidspunktet for erhvervelse af dattervirksomheder.

Leasing

Leasingkontrakter, hvor koncernen har alle væsentlige risici og fordele forbundet med ejendomsretten (finansiel leasing), indregnes i balancen til det laveste af dagsværdien af aktivet og nutidsværdien af leasingydelserne, beregnet ved anvendelse af leasingaftalens interne rente eller en alternativ lånerente som diskonteringsfaktor. Finansielt leasede aktiver af- og nedskrives efter samme praksis som fastlagt for koncernens øvrige anlægsaktiver.

Den kapitaliserede restleasingforpligtelse indregnes i balancen som en gældsforpligtelse, og leasingydelsens rentedel omkostningsføres løbende i resultatopgørelsen.

Alle øvrige leasingkontrakter betragtes som operationel leasing. Ydelser i forbindelse med operationel leasing indregnes lineært i resultatopgørelsen over leasingperioden.

Omregning af fremmed valuta

Transaktioner i fremmed valuta omregnes til transaktionsdagens kurs. Valutakursdifferencer, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og kursen på betalingsdagen, indregnes i resultatopgørelsen som en finansiel post. Hvis valutapositioner anses for sikring af fremtidige pengestrømme, indregnes værdireguleringerne direkte på egenkapitalen.

Tilgodehavender, gæld og andre monetære poster i fremmed valuta, som ikke er afregnet på balancedagen, måles til balancedagens valutakurs. Forskellen mellem balancedagens kurs og kursen på tidspunktet for tilgodehavendets eller gældens opståen indregnes i resultatopgørelsen under finansielle indtægter og omkostninger.

Anlægsaktiver, der er købt i fremmed valuta, måles til kursen på transaktionsdagen.

Resultatopgørelsen

Nettoomsætning

Ved salg af varer indregnes nettoomsætning, når fordele og risici vedrørende de solgte varer er overgået til køber, nettoomsætningen kan måles pålideligt og det er sandsynligt, at de økonomiske fordele ved salget vil tilgå koncernen.

Noter til årsregnskabet

23 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Igangværende arbejder for fremmed regning (entreprisekontrakter) indregnes i takt med, at produktionen udføres, hvorved nettoomsætningen svarer til salgsværdien af årets udførte arbejder (produktionsmetoden). Denne metode anvendes, når de samlede indtægter og omkostninger på entreprisekontrakten og færdiggørelsesgraden på balancedagen kan opgøres pålideligt, og det er sandsynligt, at de økonomiske fordele, herunder betalinger, vil tilgå koncernen. Som færdiggørelsesgrad anvendes afholdte omkostninger i forhold til de forventede samlede omkostninger på entreprisekontrakten.

Serviceydelser indregnes i takt med udførelse af den service, som kontrakten vedrører ved anvendelse af produktionsmetoden, hvorved nettoomsætningen svarer til salgsværdien af årets udførte serviceydelse. Metoden anvendes, når de samlede indtægter og omkostninger på serviceydelsen og færdiggørelsesgraden på balancedagen kan opgøres pålideligt, og det er sandsynligt, at de økonomiske fordele, herunder betalinger, vil tilgå koncernen. Som færdiggørelsesgrad anvendes afholdte omkostninger i forhold til de forventede samlede omkostninger på serviceydelsen.

Nettoomsætningen måles til det modtagne vederlag og indregnes eksklusive moms og med fradrag af rabatter i forbindelse med salget.

Omkostninger til råvarer og hjælpematerialer

Omkostninger til råvarer og hjælpematerialer indeholder det forbrug af råvarer og hjælpematerialer, der er anvendt for at opnå virksomhedens nettoomsætning.

Andre eksterne omkostninger

Andre eksterne omkostninger indeholder indirekte produktionsomkostninger og omkostninger til lokaler, salg og distribution samt kontorhold mv.

Personaleomkostninger

Personaleomkostninger indeholder gager og lønninger samt lønafhængige omkostninger.

Af- og nedskrivninger

Af- og nedskrivninger indeholder årets af- og nedskrivninger af immaterielle og materielle anlægsaktiver.

Andre driftsindtægter/-omkostninger

Andre driftsindtægter og andre driftsomkostninger omfatter regnskabsposter af sekundær karakter i forhold til virksomhedernes hovedaktivitet, herunder avance og tab ved salg af immaterielle og materielle anlægsaktiver.

Noter til årsregnskabet

23 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Resultat af kapitalandele i dattervirksomheder og associerede virksomheder

I resultatopgørelsen indregnes den forholdsmæssige andel af resultat for året under posterne ”Indtægter af kapitalandele i dattervirksomheder” og ”Indtægter af kapitalandele i associerede virksomheder”.

Finansielle poster

Finansielle indtægter og omkostninger indregnes i resultatopgørelsen med de beløb, der vedrører regnskabsåret.

Skat af årets resultat

Skat af årets resultat består af årets aktuelle skat og forskydning i udskudt skat og indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, og direkte på egenkapitalen med den del, der kan henføres til posteringer direkte på egenkapitalen.

Selskabet er sambeskattet med 100% ejede danske og udenlandske dattervirksomheder. Selskabsskatten fordeles mellem de sambeskattede selskaber i forhold til disses skattepligtige indkomster.

Balancen

Materielle anlægsaktiver

Materielle anlægsaktiver måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

Kostpris omfatter anskaffelsesprisen og omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug.

Renteomkostninger på lån optaget direkte til finansiering af fremstilling af materielle anlægsaktiver indregnes i kostprisen over fremstillingsperioden.

Afskrivningsgrundlaget, der opgøres som kostpris reduceret med eventuel restværdi, fordeles lineært over aktivernes forventede brugstid, der udgør:

Bygninger	40 år
Produktionsanlæg og maskiner	15-50 år
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	3-10 år

Restværdierne for anlægsaktiverne er fastsat til nul.

Afskrivningsperiode og restværdi revurderes årligt.

Noter til årsregnskabet

23 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Nedskrivning af anlægsaktiver

Den regnskabsmæssige værdi af immaterielle og materielle anlægsaktiver gennemgås årligt for at afgøre, om der er indikation af værdiforringelse ud over det, som udtrykkes ved afskrivning.

Hvis dette er tilfældet, foretages nedskrivning til den lavere genindvindingsværdi.

Kapitalandele i dattervirksomheder og associerede virksomheder

Kapitalandele i dattervirksomheder og associerede virksomheder indregnes og måles efter den indre værdis metode.

I balancen indregnes under posterne "Kapitalandele i dattervirksomheder" og "Kapitalandele i associerede virksomheder" den forholdsmæssige ejerandel af virksomhedernes regnskabsmæssige indre værdi opgjort med udgangspunkt i dagsværdien af de identificerbare nettoaktiver på anskaffelsestidspunktet med fradrag eller tillæg af urealiserede koncerninterne avancer eller tab og med tillæg af resterende værdi af eventuelle merværdier og goodwill opgjort på tidspunktet for anskaffelsen af virksomhederne.

Den samlede nettoopskrivning af kapitalandele i dattervirksomheder og associerede virksomheder henlægges via overskudsdisponeringen til "Reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode" under egenkapitalen. Reserven reduceres med udbytteudlodninger til moderselskabet og reguleres med andre egenkapitalbevægelser i dattervirksomhederne og de associerede virksomheder.

Dattervirksomheder og associerede virksomheder med negativ regnskabsmæssig indre værdi indregnes til DKK 0. Hvis moderselskabet har en retslig eller en faktisk forpligtelse til at dække virksomhedens ubalance, indregnes en hensat forpligtelse hertil.

Værdipapirer og kapitalandele

Værdipapirer og kapitalandele, indregnet under anlægsaktiver, omfatter børsnoterede obligationer og aktier, der måles til dagsværdien på balancedagen. Dagsværdien opgøres på grundlag af den senest noterede salgskurs.

Kapitalandele, som ikke handles på et aktivt marked, måles til kostpris eller en lavere genindvindingsværdi.

Noter til årsregnskabet

23 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Øvrige finansielle anlægsaktiver

Øvrige finansielle anlægsaktiver omfatter udlån, som indregnes i balancen til amortiseret kostpris, hvilket i al væsentlighed svarer til pålydende værdi.

Den regnskabsmæssige værdi af øvrige finansielle anlægsaktiver gennemgås årligt for at afgøre, om der er indikation af værdiforringelse. Hvis dette er tilfældet, foretages nedskrivning til den lavere genindvindingsværdi.

Varebeholdninger

Varebeholdninger måles til kostpris efter FIFO-metoden eller nettorealiseringsværdi, hvis denne er lavere.

Nettorealiseringsværdien for varebeholdninger opgøres til det beløb, som forventes at kunne indbringes ved salg i normal drift med fradrag af salgsomkostninger. Nettorealiseringsværdien opgøres under hensyntagen til omsættelighed, ukurans og udvikling i forventet salgspris.

Kostpris for handelsvarer samt råvarer og hjælpematerialer omfatter købspris med tillæg af hjemtagelsesomkostninger.

Kostpris for fremstillede færdigvarer samt varer under fremstilling omfatter kostpris for råvarer, hjælpematerialer og direkte løn med tillæg af indirekte produktionsomkostninger. Indirekte produktionsomkostninger indeholder indirekte materialer og løn samt vedligeholdelse af og afskrivning på de i produktionsprocessen benyttede maskiner, fabriksbygninger og udstyr samt omkostninger til fabriksadministration og ledelse.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles i balancen til amortiseret kostpris eller en lavere nettorealiseringsværdi, hvilket normalt udgør nominel værdi med fradrag af nedskrivning til imødegåelse af tab.

Igangværende arbejder for fremmed regning

Igangværende arbejder for fremmed regning vedrørende serviceydelser måles til salgsværdien af det udførte arbejde opgjort på grundlag af færdiggørelsesgraden. Færdiggørelsesgraden opgøres som andelen af de afholdte kontraktomkostninger i forhold til kontraktens forventede samlede omkostninger. Når det er sandsynligt, at de samlede kontraktomkostninger vil overstige de samlede indtægter på en kontrakt, indregnes det forventede tab i resultatopgørelsen.

Når salgsværdien ikke kan opgøres pålideligt, måles salgsværdien til medgåede omkostninger eller en lavere nettorealiseringsværdi.

Modtagne acantobetalinger fragår i salgsværdien. De enkelte kontrakter klassificeres som tilgodehavender,

Noter til årsregnskabet

23 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

når nettoværdien er positiv, og som forpligtelser, når nettoværdien er negativ.

Omkostninger i forbindelse med salgsarbejde og opnåelse af kontrakter indregnes i resultatopgørelsen i takt med, at de afholdes.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet som aktiver omfatter afholdte forudbetalte omkostninger vedrørende husleje, forsikringspræmier, abonnementer og renter.

Værdipapirer og kapitalandele

Værdipapirer og kapitalandele, indregnet under omsætningsaktiver, omfatter børsnoterede obligationer og aktier, der måles til dagsværdien på balancedagen. Dagsværdien opgøres på grundlag af den senest noterede salgskurs.

Kapitalandele, som ikke er handlet på et aktivt marked, måles til kostpris eller en lavere genindvindingsværdi.

Udskudte skatteaktiver og -forpligtelser

Udskudt skat måles efter den balanceorienterede gælds metode af midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssig og skattemæssig værdi af aktiver og forpligtelser, opgjort på grundlag af den planlagte anvendelse af aktivet, henholdsvis afvikling af forpligtelsen.

Udskudte skatteaktiver måles til den værdi, hvortil aktivet forventes at kunne realiseres, enten ved udligning i skat af fremtidig indtjening eller ved modregning i udskudte skatteforpligtelser inden for samme juridiske skatteenhed.

Udskudt skat måles på grundlag af de skatteregler og skattesatser, der med balancedagens lovgivning vil være gældende, når den udskudte skat forventes udløst som aktuel skat. Ændring i udskudt skat, som følge af ændringer i skattesatser, indregnes i resultatopgørelsen eller i egenkapitalen, når den udskudte skat vedrører poster, der er indregnet i egenkapitalen.

Aktuelle skattetilgodehavender og -forpligtelser

Aktuelle skatteforpligtelser og tilgodehavende aktuel skat indregnes i balancen som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst reguleret for skat af tidligere års skattepligtige indkomster samt for betalte acontoskatte. Tillæg og godtgørelse under acontoskatteordningen indregnes i resultatopgørelsen under finansielle poster.

Noter til årsregnskabet

23 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Finansielle gældsforpligtelser

Lån, som realkreditlån og lån hos kreditinstitutter, indregnes ved låneoptagelsen til det modtagne provenu med fradrag af afholdte transaktionsomkostninger. I efterfølgende perioder måles lånene til amortiseret kostpris, således at forskellen mellem provenuet og den nominelle værdi indregnes i resultatopgørelsen som en rentekomkostning over låneperioden.

Prioritetsgæld er således målt til amortiseret kostpris, der for kontantlån svarer til lånets restgæld. For obligationslån svarer amortiseret kostpris til en restgæld beregnet som lånets underliggende kontantværdi på lånoptagelsestidspunktet reguleret med en over afdragstiden foretaget afskrivning af lånets kursregulering på optagelsestidspunktet.

Øvrige gældsforpligtelser måles til amortiseret kostpris, der i al væsentlighed svarer til nominal værdi.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter opført som forpligtelser udgøres af modtagne betalinger vedrørende indtægter i de efterfølgende regnskabsår.

Pengestrømsopgørelse

Pengestrømsopgørelsen viser koncernens og moderselskabets pengestrømme for året opdelt på drifts-, investerings- og finansieringsaktivitet, årets forskydning i likvider samt koncernens og moderselskabets likvider ved årets begyndelse og slutning.

Der er ikke udarbejdet pengestrømsopgørelse for moderselskabet, idet moderselskabets pengestrømme er indeholdt i pengestrømsopgørelsen for koncernen.

Pengestrøm fra driftsaktivitet

Pengestrøm fra driftsaktiviteten opgøres som årets resultat reguleret for ændring i driftskapitalen og ikke kontante resultatposter som af- og nedskrivninger og hensatte forpligtelser. Driftskapitalen omfatter omsætningsaktiver fratrukket kortfristede gældsforpligtelser eksklusive de poster, der indgår i likvider.

Pengestrøm fra investeringsaktivitet

Pengestrøm fra investeringsaktiviteten omfatter pengestrømme fra køb og salg af immaterielle, materielle og finansielle anlægsaktiver.

Pengestrøm fra finansieringsaktivitet

Pengestrøm fra finansieringsaktiviteten omfatter pengestrømme fra optagelse og tilbagebetaling af langfristede gældsforpligtelser samt ind- og udbetalinger til og fra selskabsdeltagerne.

Noter til årsregnskabet

23 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Likvider

Likvide midler består af "Likvide beholdninger" og "Værdipapirer" under omsætningsaktiver. "Værdipapirer" består af kortfristede værdipapirer med ubetydelig risiko for værdiændringer, som uden hindring kan omsættes til likvide beholdninger.

Pengestrømsopgørelsen kan ikke udledes alene af det offentliggjorte regnskabsmateriale.

Hoved- og nøgletal

Forklaring af nøgletal

Bruttomargin	$\frac{\text{Bruttofortjeneste} \times 100}{\text{Nettoomsætning}}$
Overskudsgrad	$\frac{\text{Resultat før finansielle poster} \times 100}{\text{Nettoomsætning}}$
Afkastningsgrad	$\frac{\text{Resultat før finansielle poster} \times 100}{\text{Samlede aktiver}}$
Soliditetsgrad	$\frac{\text{Egenkapital ultimo} \times 100}{\text{Samlede aktiver ultimo}}$
Forrentning af egenkapital	$\frac{\text{Ordinært resultat efter skat} \times 100}{\text{Gennemsnitlig egenkapital}}$